

Ve službách evropských občanů

Co pro vás dělá Evropská komise

Tuto brožuru a další stručné a jasné informace o Evropské unii naleznete na internetu na adrese **europa.eu.int/comm/publications**

Evropská komise
Generální ředitelství pro tisk a komunikaci
Publikace
B-1049 Brusel

Rukopis dokončen v květen 2005

Ilustrace na obalu: Reporters

Katalogizační údaje jsou uvedeny na konci publikace.

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006

ISBN 92-894-9491-3

© Evropská společenství, 2006
Šíření povoleno

Printed in Belgium

VYTIŠTĚNO NA BÍLÉM NECHLOROVANÉM PAPIŘE

Ve službách evropských občanů

Co pro vás dělá Evropská komise

Obsah

Úvod	3
Úloha Komise	4
Struktura	6
Zaměstnanci	8
Přijímání nových pracovníků	10
Život v Komisi	12
Rozpočet	14
Váš hlas v Bruselu	16
System brzd a protivah	18
Jazyky	20
Ve službách občanů	22
Podrobnější informace	22

Úvod

Evropská unie je v současné době domovem občanů 25 evropských států. Rozhodnutí EU, například o zavedení eura nebo opatření na ochranu životního prostředí mohou mít bezprostřední dopad na náš každodenní život. Podle názoru mnohých lidí se taková rozhodnutí nepřijímají v Bruselu, hlavním sídle úřadů Unie, nýbrž je „přijímá Brusel“. Toto slovní vyjádření vzbuzuje zdání, jako by se zde jednalo o jakési tajemné síly odtržené od zbytku Evropy, které hodlají vnutit svou vůli 455 milionům občanů Evropské unie.

Skutečnost je zcela jiná. Rozhodnutí přijímaná v Bruselu jsou výsledkem otevřeného demokratického procesu, na němž se podílejí tři nejvýznamnější orgány EU: Evropský parlament, Rada Evropské unie (která se skládá z ministrů vlád členských států) a Evropská komise. Jelikož je vždy nutno nalézt kompromis mezi 25 zeměmi, jsou přirozeně jednotlivé postupy, kterými se tato rozhodnutí přijímají, složité, ale přesto zcela transparentní.

Tato brožura se zabývá Evropskou komisí, která je ze všech tří uvedených orgánů největší. Ve zhuštěné, ale srozumitelné formě vysvětlíme, jaké úkoly Komise plní a jakým způsobem pracuje. Představíme vám také některé zaměstnance Komise, zcela obyčejné Evropany, lidi jako jsme my, kteří se snaží o to, aby EU fungovala v našem společném zajmu.

Úloha Komise

Základy budoucí Evropské unie spočívaly ve společné vůli členských států sdružit své zájmy a dokonce i svou suverenitu v určitých klíčových odvětvích hospodářství i určitých politických oblastech s cílem vytvořit prostor míru, blahobytu a bezpečnosti pro své občany. To vše je podrobně upraveno v zakládacích smlouvách Evropské unie.

Evropské komisi náleží zásadní úloha při zajišťování, aby byla EU schopna splnit očekávání, která jsou s ní spojena. Pravomoci a příslušnosti Komise byly rozšířeny v souladu s novými úkoly Unie. Obecně řečeno plní Komise tři různé ale stejně důležité úkoly.

Předně vypracovává návrhy nových právních předpisů, o nichž pak rozhoduje Rada a Evropský parlament. Tyto orgány pak nakonec návrhy Komise formálně schválí nebo odmítnou.

Dále Komise spravuje široké spektrum opatření EU od zemědělství přes bezpečnost potravin po ochranu spotřebitelů před nepoctivými podnikateli. Komise může například uložit podnikům, které provádějí na trhu různé machinace s cílem zvýšit ceny a své zisky, pokuty ve výši několika set milionů eur.

Za třetí je povinností Komise bdít nad tím, aby byly právní předpisy přijaté Radou a Evropským parlamentem správně a jednotně uplatňovány ve všech členských státech. V Evropské unii s jejím vnitřním trhem a volným pohybem osob je bezpodmínečně nutné, aby si byli všichni občané rovni před zákonem EU, nezávisle na zemi svého pobytu. Na základě této funkce je Komise někdy nazývána „strážkyní smluv o EU“.

Je třeba něco dokázat

© Reporters

Představa, že úředníci Komise vytvářejí pravidla, ale nestarají se o důsledky jejich uplatňování, nemá nic společného se skutečností. Tvorba rozhodnutí v EU je demokratický proces, na němž se podílí Komise, 25 národních vlád, Evropský parlament a mnoho dalších subjektů. Matthias Langemeyer, který se v roce 2004 zúčastnil jednání o rozšíření EU na 25 zemí a na rozhovorech s možnými kandidátskými zeměmi, pracuje v samotném centru tohoto demokratického procesu.

„Při přístupových jednáních měl náš útvar za úkol se především seznámit s přáními i problémy kandidátských zemí. Snažili jsme se ze všech sil tento náročný úkol splnit, ale museli jsme zároveň brát ohled i na stanoviska jiných útvarů, v mém případě kolegů příslušných pro otázky zemědělství, zdravotnictví a ochrany spotřebitelů. Navíc jsme se museli snažit o spravedlivý přístup k evropským zemědělcům a spotřebitelům“.

Pozice, kterou EU při jednání zaujímá, byla vypracována EU, ale před svým předložením kandidátským zemím musí být schválena členskými státy. Matthias chápe tento postup jako proces řešení problémů, nikoli jako konfrontaci.

„Je-li v Radě EU nalezen mezi 25 členskými státy kompromis, s nímž jsou všichni spokojeni, přímo vidíme, jak Evropa den po dni roste a sílí. A mne baví zabývat se tématy, která se dotýkají takového množství lidí.“

Matthias navštěvoval školu ve Francii a v rodném Německu a po maturitě vystudoval zemědělské inženýrství v Bonnu a ve francouzském Toulouse. Toto vzdělání mu posloužilo jako odrazový můstek pro start mezinárodní kariéry: od promoce až dodnes nepřetržitě pracuje pro EU.

Během prvních dvou let, která strávil v Bruselu, prováděl Matthias analýzu zemědělského zákonodárství v rámci společného projektu evropských univerzit. Pak byl jako „mladý odborník“ přidělen k delegaci EU na Barbadosu; následně se na základě smlouvy o výkonu práce podílel na projektech pomoci na Blízkém východě a poté jako zaměstnanec EU přijatý na dobu určitou pracoval v Bělehradě, kde pomáhal zajišťovat program podpory srbských zemědělců po ukončení balkánského konfliktu. V roce 2003 byl konečně jmenován úředníkem EU.

Matthias Langemeyer

ROK a MÍSTO NAROZENÍ:
1967
Celle, Německo;
PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ:
Vyjednač pro oblast zemědělství a bezpečnosti potravin při rozhovorech s kandidátskými zeměmi

Struktura

Začněme s definicí. Pojem „Evropská komise“ se v první řadě vztahuje na 25 členů Komise jmenovaných na období pěti let vládami 25 členských států – za každý členský stát je jmenován jeden komisař – kteří musí být před nastoupením do funkce schváleni Evropským parlamentem. Tímto způsobem je zajištěna jejich demokratická legitimita. Poté složí před Evropským soudním dvorem slib, v němž se zavazují, že budou svůj úřad vykonávat nestranně.

Současná Komise, jejímž předsedou je José Manuel Barroso z Portugalska, zahájila své pětileté funkční období v listopadu 2004.

„Komise“ však zároveň představuje organizaci s 25 000 zaměstnanci, kteří pracují v různých útvech, takzvaných generálních ředitelstvích (GR). Každé GR je příslušné pro určitou ob-

last společné politiky, například pro zemědělství, hospodářskou soutěž, ekonomiku nebo finance, a je přímo podřízeno jednomu z členů Komise.

Komise nemá víc zaměstnanců než například městská samospráva evropského velkoměsta střední velikosti. V tomto ohledu se s penězi evropských daňových poplatníků zachází vskutku hospodárně.

Většina zaměstnanců Komise pracuje v Bruselu, přes 2 500 je jich zaměstnáno v Lucemburku. Komise má zastoupení ve všech 25 zemích EU a v ostatních zemích světa pracuje přes 100 jejích delegací, které se zabývají převážně tématy, jako je obchod nebo rozvoj humanitární pomoci.

Generální ředitelství Komise

Politiky

Daně a celní unie
Energetika a doprava
Hospodářská soutěž
Hospodářské a finanční záležitosti
Informační společnost a média
Podniky a průmysl
Regionální politika
Rybolov a námořní záležitosti
Společné výzkumné středisko
Spravedlnost, svoboda a bezpečnost

Vnitřní trh a služby
Výzkum
Vzdělávání a kultura
Zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti
Zdraví a ochrana spotřebitele
Zemědělství a rozvoj venkova
Životní prostředí

Vnější vztahy

Humanitární pomoc (ECHO)
Obchod

Rozšíření
Rozvoj
Úřad pro spolupráci EuropeAid
Vnější vztahy

Všeobecné a vnitřní služby

Eurostat
Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)
Generální sekretariát
Informatika
Personál a administrativa

Právní služba
Překlady
Rozpočet
Skupina politických poradců
Komise pro evropskou politiku
Tisk a komunikace
Tlumočení
Úřad pro úřední tisky
Útvar interního auditu

Práce s rozvojovými zeměmi

EU je v celosvětovém měřítku největším obchodním partnerem a dárcem pomoci, jehož pojí zvláštní vztahy se 78 zeměmi v Africe a v karibské a tichomořské oblasti (státy AKT). Jeremy Lester se specializuje na práci s těmito zeměmi.

Od samého počátku své profesionální kariéry v Komisi pracuje Jeremy v oblasti rozvojové spolupráce; v tomto oboru též ukončil studium v magisterském programu na britské University of East Anglia. Než začal v roce 1976 pracovat u Komise, strávil tři roky v africkém Lesothu.

Od té doby působí střídavě v Bruselu a v Africe: jistou dobu strávil v delegacích EU na Madagaskaru a ve Rwandě a nyní pracuje v Nigeru. Delegace mají dvojí funkci: jejich úkolem není pouze sloužit lidem v hostitelských zemích, ale také shromažďovat potřebné informace a podklady pro útvary Komise v Bruselu, jež se zabývají například rozvojovou spoluprací, obchodem, vnějšími vztahy a humanitární pomocí.

Jakožto vedoucí delegace v Nigeru odpovídá Jeremy za 45 pracovníků a největší program rozvojové pomoci poskytovaný této zemi. „Třebaže jsme vzdáleni víc než 4 000 km od Bruselu, programy Komise v zemích, jako je Niger, Evropskou unii nejvíce zviditelňují. Jsem rád, že Komise v Nigeru podporuje změny a rozvoj a je ochotna financovat i rizikové projekty. Kdo není ochoten podstoupit riziko, je odsouzen k neúspěchu. Studna, kterou vyhloubí místní lidé, bude sloužit dlouhou řadu let. Studna, kterou vykopou pracovníci zahraničního pomocného programu, se brzy po jejich odchodu přestane používat.“

Své pracovní vypětí v úřadě kompenzuje Jeremy prací na zahradě. „To, jak nám zahrádka pomalu roste, mi pomáhá zachovat duševní rovnováhu a vidět věci ve správných souvislostech. Nejsem sice zvlášť vynikající zahradník, ale zahradničení mne vždycky velmi bavilo – v Lesothu, na Madagaskaru, ve Rwandě a teď i v drsných podmínkách Nigeru, kde jsou zahrady oázami v moři prachu, písku a kozích stád.“

Jeremy Lester

ROK a MÍSTO NAROZENÍ:
1949
Colchester, Spojené
království
PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ:
Vedoucí delegace EU
v Nigeru

Zaměstnanci

Zmíněných 25 000 zaměstnanců Evropské Komise pochází ze všech členských států Unie, z nejrůznějších prostředí a oblastí lidské činnosti. Jako všichni úředníci kdekoli jinde ve světě pracují i oni v nejrůznějších oborech na rozličných rozhodovacích a správních úrovních, nebo jsou zaměstnáni jako pomocný personál. Jejich různost odráží pestrost Evropské unie a činí z Komise místo, kde se navzájem stýkají, mísí, doplňují a obohacují jazyky i kultury evropských národů.

Typický úředník neexistuje. Procházíte-li chodbami budovy Komise v Bruselu, potkáte lidi všech možných národností, příslušníky rozličných kultur a různého etnického nebo sociálního původu, kteří mluví různými jazyky.

Komise ovšem není žádná babylonská věž; interně se zde používají jen tři pracovní jazyky: angličtina, francouzština a němčina; oficiální dokumenty však musí být k dispozici ve všech 20 úředních jazycích EU. Od úředníků se očekává, že budou kromě své mateřštiny ovládat alespoň jeden další jazyk EU.

Pro přijetí k Evropské komisi není stanovena podmínka přesně vymezené předchozí pracovní kariéry. Někdejší věkové hranice pro přijímání zaměstnanců byly zrušeny, čímž byla poskytnuta rovná příležitost starším uchazečům o zaměstnání, kteří mají požadované odborné znalosti a zkušenosti. Kromě úředníků s pracovním poměrem na dobu neurčitou zaměstnaných na plný úvazek zde na základě smlouvy na dobu určitou působí i odborníci se zvláštní specializací a Komise zaměstnává i úředníky vnitrostátních orgánů členských států, které k ní vyslala jejich vláda. Obě naposled jmenované skupiny však tvoří jen nepatrný zlomek všech úředníků Komise.

Komise se sice snaží o vyvážené rozmístění příslušníků jednotlivých národností na různá pracoviště, ale neexistuje zde žádný systém kvót. Základním předpokladem pro práci u Komise je flexibilita a ochota pracovat po delší dobu v zahraničí v multikulturním a mnohojazyčném prostředí.

Evropské peníze

© Reportérs

Anne Ropersovou přilákalo k práci v evropských orgánech právě multikulturní a mezinárodní prostředí. Při své práci v Bruselu se zabývá nejmateriálnějším symbolem evropské integrace: eurem.

Dnes už je pro nás samozřejmostí, že můžeme v Aténách zaplatit za autobus finskou euromincí. Vzájemné sladění velikosti, hmotnosti a jiných technických parametrů mincí v hodnotě 74 miliard eur ve všech dvanácti zemích eurozóny však není žádná maličkost. Nespadá to sice do pravomoci Komise, neboť ražení mincí je velmi staré výsostné právo členských států. Komise však dává k dispozici sekretariát pro potřebnou koordinaci mezi vládami členských států a právě v tomto útvaru Anne pracuje.

Anne se v uvedeném oboru angažovala prakticky po celou dobu své pracovní kariéry. Na svém prvním pracovišti u Komise měla mimo jiné za úkol vypočítávat denní směnný kurs ECU k ostatním měnám; ECU bylo fiktivní

měnou a používalo se zejména jako referenční veličina pro potřeby rozpočtu a plateb EU; „bylo však důležité i pro velké podniky. Často mi volali, abych jim řekla, jaký je směnný kurs.“

Se zavedením eura zmizelo ECU ze scény. V míře, v níž byly rušeny též měny zúčastněných členských států a v níž Evropská centrální banka ve Frankfurtu nad Mohanem přebírala příslušnost k určování směnného kurzu eura, se Annina činnost přenášela do oblasti specifikace euromincí. „Jde nám hlavně o zprostředkování příslušných informací novým členským státům. Některé z nich převezmou euro už za několik let.“

Po 32 letech práce v Bruselu je mezinárodní prostředí pořád ještě tím, čeho si Anne na svém zaměstnání nejvíc cení. „Dozvim se spoustu zajímavých věcí o jiných zemích, aniž bych musila vyjít z kanceláře. I po tak dlouhé době mám dosud silné vazby k Francii, ale doma se cítím tady v Bruselu.“

Anne Ropersová

ROK a MÍSTO

NAROZENÍ:

1945

Paříž, Francie

PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ:

Sekretářka pracovní

skupiny ředitelů

mincoven

Bankovky a mince

Eurobankovky v hodnotách od 5 do 500 eur jsou ve všech 12 zemích eurozóny jednotné. Euromince oproti tomu mají společný jen avers (líc) udávající jejich hodnotu, zatímco revers (rub) mince je v každé zemi jiný: na mincích téže hodnoty zde nacházíme rozličné národní symboly. Též malé státy jako například Vatikán razí své vlastní euromince, ale v tak malém množství, že již získaly sběratelskou hodnotu.

Přijímání nových pracovníků

Kdo chce pracovat u Komise, musí projít „otevřeným výběrovým řízením“. Pro výběrová řízení neexistuje žádný pevný časový plán, ale provádějí se v pravidelných intervalech, jakmile se objeví potřeba získat nové pracovníky. Díky náplni činnosti pracovníka Komise, kterou je práce v mezinárodním týmu pro Evropu a její občany, se vždy přihlásí dostatek uchazečů.

Vyhlášení výběrového řízení se zveřejňuje v denním tisku v zemích EU i na internetu. V roce 2003 byl zřízen Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO) jakožto jednotná a jediná instituce, která provádí a koordinuje přijímání zaměstnanců ke Komisi a dalším orgánům EU. Internetová stránka EPSO (europa.eu.int/epsa) informuje o probíhajících i plánovaných výběrových řízeních a obsahuje pokyny pro uchazeče o zaměstnání.

Výběrová řízení prováděná ve všech jazycích EU se skládají z řady předvýběrových zkoušek a z písemné zkoušky. Uchazeči, kteří úspěšně složí písemnou zkoušku, jsou zváni k ústnímu pohovoru, který se obvykle koná v Bruselu.

Pracovní kariéry u Komise lze v podstatě rozdělit do dvou funkčních skupin: v první jsou osoby s ukončeným vysokoškolským vzděláním a ve druhé

lidé bez vysokoškolského vzdělání. Uchazeči, kteří úspěšně složí zkoušku pro absolventy vysokých škol, mohou být zaměstnáni jako úředníci skupiny A nebo na systemizovaných místech ve funkční skupině administrativa. Osoby bez vysokoškolského vzdělání se mohou ucházet o místo ve funkční skupině asistent (kariéra B), o místo sekretáře/sekretářky (kariéra C), anebo pracovníka v oblasti logistických činností (kariéra D).

Přijímací řízení je charakterizováno ostrou konkurencí, takže je nezbytná důkladná příprava. Úspěšným uchazečům se otevírá cesta k podnětné a náročné činnosti a během své kariéry mohou pracovat v oblastech různých politik EU. Iniciativní přístup k plnění pracovních úkolů je vítán a odměňován. Jelikož práce Komise zahrnuje široké spektrum činností, ale zároveň se jedná o orgán s poměrně malým počtem pracovníků, lze v poměrně krátké době dosáhnout vyššího postavení.

Zaměstnanci Komise mají dobré platy. Třebaže vydělávají méně než pracovníci na mezinárodních pozicích v soukromém sektoru, jsou zpravidla placeni lépe než jejich kolegové, kteří vykonávají srovnatelnou práci ve veřejné správě (státní správě) jednotlivých členských států.

Pomoc strukturálně postiženým regionům

© Reportérs

Ze Světové banky k Evropské komisi, mezitím kratší pobyt ve vlasti, kde pomáhala připravit Slovensko na členství v EU. To je profesionální dráha Kataríny Mathernové, která v počátku roku 2005 převzala funkci ředitelky na generálním ředitelství pro regionální politiku.

Katarína odpovídá za výběr a provádění rozvojových programů a projektů pro strukturálně postižené regiony financované v sedmi zemích z prostředků EU. Ná na starosti tři oddělení, která se zabývají záležitostmi Španělska, Irska, Finska a Estonska, a dále Belgie, Lucemburska a České republiky. „Rozhodnutí Komise přidělit jednomu oddělení zároveň staré i nové členské země bylo správné. Existují věci, které se mohou nové země naučit od zemí starých a naopak myšlenky a náměty, které mohou staré země přejímat od nových. To platí především pro státy, jež spolu vzájemně sousedí, jako například Estonsko a Finsko, anebo Slovensko a Rakousko.“

Po ukončení studií na Univerzitě Komenského v Bratislavě a po absolvování postgraduálního studia na Michiganské univerzitě v USA začala Katarína v roce 1993 pracovat ve Světové bance ve Washingtonu. V období let 1999 až 2002 žila opět na Slovensku, kde se podílela na hospodářské restrukturalizaci a přípravě této země na členství v EU. „Pracovala jsem především jako zvláštní poradkyně náměst-

ka předsedy vlády při přístupových jednáních. To vzbudilo můj zájem o EU a stala jsem se přesvědčenou zastánkyní procesu evropské integrace.“ Po pobytu na Slovensku se vrátila ke Světové bance, ale dva roky na to přijala místo u Komise.

„Chtěla jsem být bezprostředním svědkem rozvoje nové dynamiky po přistoupení osmi středoevropských a východoevropských zemí do EU.“ Přitažlivě na ni působilo i mezinárodní pracovní prostředí v Komisi, s nímž se seznámila už u Světové banky. Podle jejího názoru zde však existují výrazné vzájemné rozdíly v celkové kultuře obou organizací.

Katarína Mathernová

ROK a MÍSTO NAROZENÍ:
1964
Bratislava, Slovensko
PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ:
Ředitelka v generálním ředitelství pro regionální politiku

Život v Komisi

Co vás čeká poté, co se stanete zaměstnanci Komise? Pravděpodobně budete přiděleni k jednomu z generálních ředitelství v Bruselu. Některá z nich mají až 1 000 pracovníků, ale v průměru daleko méně.

Oddělení, k němuž budete v rámci generálního ředitelství přiděleni, se bude skládat převážně z lidí pocházejících z jiných zemí než vy. Komise se přirozeně snaží o rovnost příležitostí, ale vzdor všem snahám nejsou ještě ženy dostatečně zastoupeny na vedoucích místech.

Jako evropský úředník či úřednice budete odvádět daň z příjmu fyzických osob Evropské unii, nikoli státu, kde pracujete nebo z něhož pocházíte.

Většina úředníků Komise posílá své děti do takzvaných evropských škol. Na těchto školách se od prvního stupně až do maturity vyučuje ve všech 20 jazycích EU. Zvláštní důraz se klade

na výuku jazyků. Evropské maturitní vysvědčení uznávají všechny vysoké školy v EU a nezřídka i za jejími hranicemi.

V roce 2004 zahájila Komise řadu zásadních reforem ke zvýšení efektivity a snížení správních nákladů. Nejdůležitější součástí kariérní struktury zaměřené v rostoucí míře na výkon pracovníka bude uvedena do praxe do roku 2006. Zaměstnanci bez ukončeného vysokoškolského vzdělání dostanou více příležitostí (k tomuto účelu budou nabízeny zvláštní kurzy dalšího vzdělávání), aby mohli postoupit na správní pozice, jestliže k tomu mají potřebné schopnosti. Také pro správní zaměstnance mají být jasněji definovány možnosti služebního postupu.

Rozlišování mezi úředníky skupin B a C se ruší. Také skupina D se postupně zruší a úkoly, které plnili takto zařazení zaměstnanci, budou převedeny na vnější smluvní partnery.

Nástupní platy

Podle nového kariérního řádu obdrží sekretářka bez ukončeného vysokoškolského vzdělání, která má tříletou praxi v oboru, základní plat ve výši 2 341 eur. Vysokoškolsky vzdělaný správní zaměstnanec, který má rovněž tříletou praxi, může při nástupu počítat se základním platem ve výši nejméně 3 837 eur měsíčně. K tomu přistupují příplatky, jež mohou činit 16 % základního platu, nebo i více, a odečtou se daně a odvody na zdravotní pojištění.

Nákup potřebného vybavení

© Reportérs

Komise modernizuje svou manažerskou praxi; výkon činností, které nepatří k základním úkolům, se přesouvá na vnější zdroje a podporuje se větší mobilita v pracovním životě. Frans Rijpstra získal řadu zkušeností s oběma uvedenými procesy.

Pokud někdo stráví dvacet let jako kuchář u nizozemského námořnictva a nyní rozhoduje o tom, jaké vybavení informačními technologiemi se nejlépe hodí pro určitého úředníka Komise, bude nám to připadat jako obrovský skok. Přesně to však odpovídá Fransově pracovní kariéře. Po odchodu od námořnictva pracoval přes deset let v kuchyních zařízení společného stravování Komise, což mu poprvé umožnilo žít ve vlasti své belgické manželky a dětí.

Když se Komise v roce 1999 rozhodla převést tyto činnosti na vnější cateringové společnosti, řekli Fransovi, že se může v Komisi poohlédnout po jiné činnosti. Ve 49 letech, kdy není zrovna jednoduché najít novou práci, získal Frans hned na poprvé místo, o které se ucházel; jednalo se ovšem o trochu jinou činnost: o nákup počítačového vybavení, zejména osobních počítačů, monitorů a tiskáren. „Je to nejlepší práce, kterou jsem kdy měl. V soukromém sektoru bych určitě neměl stejnou šanci.“

Jeho noví šéfové poznali, že byl díky své dosavadní praxi zběhlý v jednání s vnějšími dodavateli a měl k tomu potřebné jazykové vybavení: hovořil holandsky, francouzsky a anglicky. Kromě toho se už dlouho zajímal o počítačovou techniku. To ovšem neznamená, že je s ním snadné pořízení. „Když se na trhu objevily ploché monitory, požadovali je všichni zaměstnanci, ale to přece nejde. Strávil jsem mnoho času zjišťováním, co lidé skutečně potřebují.“

„Je to úžasné zaměstnání. Stýkám se s řadou lidí v Komisi i mimo ni. Mám odpovědnou práci; moje činnost je pestrá a na pracovišti panuje dobré ovzduší. Kromě toho cítím, že svým dílem přispívám k výstavbě Evropy, jelikož lidem pomáhám, aby svou práci dělali lépe.“

Frans Rijpstra

ROK a MÍSTO NAROZENÍ:
1954
Hilversum, Nizozemsko
PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ:
Nákupčí počítačových
zařízení pro personál Komise

Rozpočet

K úkolům Komise patří i spravování rozpočtu EU, jehož výše dosahuje v současné době 115 miliard eur ročně; to odpovídá přibližně jednomu procentu celkového hrubého domácího produktu (HDP) všech zemí EU, nebo částce zhruba 250 eur na každého občana EU. Jedná se ovšem o průměrnou hodnotu, neboť chudší státy přispívají do rozpočtu EU méně než země bohaté.

Největšími jednotlivými položkami rozpočtu jsou zemědělství a podpora méně rozvinutým regionům. Dohromady představují téměř 80 % rozpočtu na rok 2005. Správní náklady EU jsou oproti tomu nepatrné a dosahují stěží 5 % celkových výdajů EU.

Ostatní prostředky z rozpočtu jsou určeny pro další oblasti politik, zejména energetiku a dopravu, vzdělávání a kulturu a pro spravedlnost a vnitřní věci. Dalším významným faktorem na straně výdajů je technická a finanční pomoc pro potřebné země v celosvětovém měřítku.

Komise každoročně sestavuje návrh rozpočtu; přitom musí dodržet horní hranici stanovenou vládami členských států. Rozpočet nakonec schvalují rovněž vlády členských států a Evropský parlament.

Komise nemůže s prostředky z rozpočtu nakládat podle své volné úvahy. Evropský parlament a vlády členských států očekávají ve všech fázích průhlednost a Komise musí všechny výdaje vyúčtovat. Ke konci každého rozpočtového roku musí Komise předložit Evropskému parlamentu ke schválení závěrečný účet.

Podpora solidarity a inovací

© Reporters

Část prostředků EU se vynakládá na podporu inovací a na zvýšení konkurenceschopnosti evropského hospodářství. Giorgio Clarotti se zabýval dvěma klíčovými oblastmi této politiky: výzkumem, který má sloužit zvýšení konkurenceschopnosti a sociální politikou, jež má evropským občanům umožnit využití výhod měnících se podmínek.

Giorgio je úředník Komise druhé generace: „Když jsem byl malý, asi jsem spadl do čarodějného nápoje jako má oblíbená seriálová postavička Obelix.“ Nejprve pracoval ve výzkumu v oblasti biomedicíny, neboť byl přesvědčen, že zde bude moci lépe uskutečnit své představy o změnách a inovacích.

Když mu bylo 29 let, dostal se ale ke Komisi a spravoval rozpočet ve výši 60 milionů eur určený na biomedicínský výzkum. Jelikož z vlastní zkušenosti věděl, s jak omezenými finančními prostředky musí pracovat evropská výzkumní pracovníci v porovnání s vědci ze Spojených států amerických a z Japonska, byl nyní schopen „podporovat 100 Georgiů“.

Následoval výzkumný program pro malé a střední podniky. „Tyto podniky tíhnou často k názoru, že Komise jejich rozvoj spíše brzdí, ale naše programy ukazují, že jim můžeme nabídnout nové perspektivy.“

Za necelých 10 let po svém nástupu ke Komisi přešel Giorgio ke generálnímu ředitelství pro zaměstnanost a sociální věci, kde řídil oddělení pro komunikaci. „Jedna z velkých výzev EU pro mne spočívá ve vytvoření inovativního, dynamického hospodářství v podmínkách demograficky stárnoucí společnosti. V evropském modelu jde především o uplatnění zásady solidarity. Sociální politika představuje produktivní faktor, otevírá příležitosti pro všechny občany a zajišťuje, aby byli lidé na změny připraveni, uměli se s nimi vyrovnat a využívat je. Evropský sociální fond přispívá rozhodující měrou k řízení změn tak, aby z toho měli užitek i občané s relativně horšími startovními podmínkami k tomu, aby dobře obstáli v soutěži na trhu práce.“

Náročný úkol udržet krok s USA a Japonskem v oblasti výzkumu a vývoje trvá i nadále. Počátkem roku 2005 se Giorgio vrátil na své předchozí pracoviště; naplní jeho nynější činnosti je zajištění podpory národních ministerstev a agentur, jakož i financování státního výzkumu tak, aby se využilo výhody velikosti.

Giorgio Clarotti

ROK a MÍSTO NAROZENÍ:
1963
Turín, Itálie
PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ:
Podpora spolupráce mezi
vnitrostátními programy
výzkumu v oblasti biověd

Váš hlas v Bruselu

Komise přijímá řadu rozhodnutí, která se bezprostředně dotýkají života občanů i podniků a organizací, pro něž tito občané pracují. Proto se snaží své počínání upravit tak, aby bylo pokud možno otevřené a snadno kontrolovatelné, a nabízí občanům přístup k informacím o všech otázkách, jež je zajímají. Před přijetím konkrétních zákonných předpisů provádí Komise rozsáhlé konzultace se zástupci hospodářské sféry, se spotřebiteli i s jinými zainteresovanými subjekty. Jejich příspěvek má neocenitelnou hodnotu, neboť jen tak lze vypracovat vyvážené návrhy, které berou ohled na všechny oprávněné zájmy. Komise tím činí zadosť své odpovědnosti a zajišťuje, aby právní předpisy EU sloužily společným evropským zájmům.

Prostřednictvím interaktivní internetové stránky Komise *Váš hlas v Evropě*, kterou lze nalézt na adrese **europa.eu.int/yourvoice**, může každý občan aktivně zasahovat do politického rozhodovacího procesu. Každý zde může vyjádřit svůj názor, podělit se o své zkušenosti a zúčastnit se debat na politických diskusních fórech.

Stránka EU Vám umožní přístup ke všem úředně zveřejněným i interním dokumentům. Můžete zde nahlédnout do více než 2,1 milionu dokumentů. Každý občan si může nezávisle na tom, zda a kde je zaměstnán, jakož i bez udání důvodů, vyžádat přístup k neveřejnému dokumentu. Odepřeno může být pouze zpřístupnění informací osobní povahy nebo údajů, jež se dotýkají legitimních zájmů podnikatelských subjektů.

V kterémkoliv ze všech dvaceti úředních jazyků EU se můžete písemně, telefonicky, faxem nebo e-mailem obrátit na Komisi. Komise je povinna ve lhůtě 15 dnů odpovědět v témže jazyce.

Informace si lze nejnázne vyžádat prostřednictvím internetové stránky *Europe Direct* (**europa.eu.int/europedirect**), a to telefonicky nebo e-mailem. Tato služba šitá na míru nejrůznějším zájemcům poskytuje konkrétní odpovědi na otázky předkládané Komisi. Naleznete zde též pomoc, potřebujete-li právní informace.

V zájmu daňových poplatníků

© Reporters

Evropská unie financuje řadu programů zaměřených na vytváření pracovních míst a na podporu hospodářského růstu v chudších zemích a regionech. Je též odpovědná za to, aby byly peníze daňových poplatníků využívány rozumně. Komise disponuje týmy auditorů, kteří kontrolují, zda jsou poskytnuté finanční prostředky využívány v souladu se stanoveným účelem. Jedním z těchto auditorů je Monika Dvořáková.

Po ukončení bakalářského a magisterského studia na Vysoké škole ekonomické v Praze začala Monika pracovat v pobočce mezinárodní auditorské společnosti v hlavním městě České republiky. V roce 2001 nastoupila do její bruselské kanceláře a v roce 2003 přešla do odboru regionální politiky Komise. Oddělení, do kterého nastoupila, provádí audity vyživání finančních prostředků poskytovaných Komisí na projekty v oblasti dopravy a životního prostředí.

„V plném rozsahu odpovídám za audity v Portugalsku, ale podílím se také na projektech v ostatních členských

státech. Zčásti pracujeme v Bruselu, ale navštěvujeme i jednotlivé země. Auditorské týmy se obecně skládají z příslušníků různých států,“ vysvětluje Monika.

V Moničině oddělení pracují lidé ze třinácti zemí. „Multikulturní atmosféra v našem oddělení se zcela liší od situace v soukromém sektoru, kde jsem byla zaměstnaná dřív. Když jsem nastoupila k tomuto oddělení, myslela jsem si, že jsou lidé ochotní a příjemní hlavně proto, že jsem zde nová. Nyní vím, že je to prostě součástí našich každodenních pracovních vztahů.“

Monika mluvila plynule anglicky už před svým příchodem do Bruselu; zde se začala učit francouzsky. S životem v Bruselu je spokojená, „protože ve městě je spousta parků a lesů; kromě toho má Brusel centrální polohu a není odsud daleko do ostatních evropských metropolí.“ Ve svém volném čase jezdí ráda na koni, chodí na fitness a v zimě lyžuje.

Monika Dvořáková

ROK A MÍSTO NAROZENÍ:
1975
Havířov, Česká republika
PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ:
Auditor v odboru regionální politiky

System brzd a protivah

Činnost Komise je podrobena stálé kontrole. Evropský soudní dvůr vykonává dohled nad úkony Komise i dalších orgánů EU. Komise může u Soudu zažalovat členský stát, že správně neuplatňuje právní předpisy nebo porušuje stanovená pravidla.

Samotná Komise je zase odpovědná evropským občanům projevujícím svou vůli prostřednictvím Evropského parlamentu, jenž může svým vyslovením nedůvěry přimět všech 25 komisařů k odstoupení z funkcí. Existuje rovněž odpovědnost vůči vládám členských států, na jejíž plnění dohlíží Rada EU. V legislativním procesu Unie má Komise právo zákonné předpisy navrhnout (má zákonodárnou iniciativu), ale její návrhy projednává Rada a Parlament, které mohou požadovat změny těchto návrhů a návrhy nakonec přijmout nebo zamítnout. Tyto tři orgány proto udržují trvalý vzájemný dialog.

Pokud se občané nebo podnikatelské subjekty domnívají, že rozhodnutí Komise poškozují jejich zájmy, mohou se obrátit na Soudní dvůr. Fyzické osoby a malé podniky mohou rovněž předložit své stížnosti Evropskému ochránci práv (ombudsmanovi), jehož úkolem je zajistit zachování práv občanů, popřípadě odstranění vad a nedostatků v činnosti Komise i dalších orgánů, jakož i zjednání nápravy. Internetovou stránku ombudsmana naleznete na adrese **www.euro-ombudsman.eu.int**.

Finanční výdaje Komise jsou podrobeny vnější i vnitřní kontrole. Pro vnější kontrolu je příslušný Evropský účetní dvůr, zvláštní orgán EU, který má sídlo v Lucemburku. Finanční chování Komise přezkoumává též služba interního auditu, jejímž úkolem je zajistit, aby byly peníze daňových poplatníků vydávány účelně a neplýtvalo se s nimi.

Bezpečnost potravin

© Reportérs

Aby byly naše potraviny bezpečné, ať již pocházejí odkudkoli, stanovila EU řadu přísných norem. Dorota Lewczuk-Bianco, advokátka z Polska, dohlíží na dodržování těchto norem.

Dorota začala pracovat u Komise v roce 2003; předtím zakončila studium na polském kampusu European College v Natolinu a pracovala na ministerstvu pro evropské záležitosti. Než se spolu se svým italským manželem, s nímž se poznala během studia v Milánu, přestěhovala do Bruselu, zabývala se přizpůsobování polských potravinářských předpisů požadavkům členství v EU.

Nyní pracuje v odboru, který je příslušný pro ochranu spotřebitelů, zdraví, bezpečnost potravin a ochranu zvířat. Jejím úkolem je dohlížet na to, aby byla pravidla pro bezpečnost potravin vydávaná Radou ministrů transformována ve stanovených lhůtách do vnitrostátních potravinářských norem a byla správně uplatňována. Pokud členské státy tato pravidla porušují, může na ně Komise podat žalobu.

„Důležité je, že existují společné předpisy a že všechny naše potraviny splňují určitá kritéria. Nelze připustit, aby v jednotlivých členských zemích existovaly například rozdíly v přípustných

zbytkových množství pesticidů a aby pro dovážené potraviny a požívání platila ještě další pravidla. Máme společný trh a všichni musíme táhnout za jeden provaz. Osobně považuji za velmi uspokojivé, že mohu v oblasti, která se dotýká našeho každodenního života, přispět společnosti jako celku něčím pozitivním.“

Dorota se musí zabývat i stížnostmi z řad veřejnosti; „každý občan si může stěžovat u Komise; v našem útvaru často dostáváme stížnosti, které se týkají zejména bezpečnosti potravin a ochrany zvířat. Všechny stížnosti se přešetřují.“

Při její činnosti však nejde jen o kontrolu platných předpisů. „Jelikož lepší zákonodárství patří k cílům Komise, pracujeme rovněž na zjednodušení právních předpisů o bezpečnosti potravin, aby byly srozumitelnější pro občany i pro potravinářský průmysl.

Dorota Lewczuková-Biancová

ROK a MÍSTO
NAROZENÍ:
1969

Varšava, Polsko
PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ:
Dozor nad dodržováním
předpisů EU
o bezpečnosti potravin

Jazyky

Jazyk je součástí identity každého člověka. Je výrazem národního cítění, kultury i tradice. EU se zasazuje nejen o integraci mezi svými členskými státy, nýbrž i o udržení a rozvíjení jazykové plurality evropských národů.

Komise proto financuje celoevropské programy, především pro mladé lidi, které mají usnadnit studium dalších evropských jazyků pro zvýšení profesní nebo osobní mobility, což podpoří kontakty mezi jednotlivými národními kulturami a přispěje k prohlubování vzájemného porozumění. Deklarovaným cílem těchto programů je pracovat na tom, aby si co možná nejvíc občanů EU kromě své mateřštiny osvojilo ještě další dva jazyky.

Jazyk a komunikace patří k vrcholným prioritám Komise a dalších orgánů Unie. V zásadě musí mít všichni občané přístup ke všem dokumentům EU v úředním jazyce své země. Mají rovněž právo obracet se ve svém jazyce na Komisi a v tomto jazyce obdržet i odpověď. EU tak zajišťuje, aby se nemohla objevovat diskriminace ve vztahu mezi občany velkých a poměrně malých členských států.

Ve 25 členských státech EU existuje 20 úředních jazyků: angličtina, čeština, dánština, estonština, finština, francouzština, italština, litevština, lotyština, maďarština, maltština, němčina, nizozemština, polština, portugalština, řečtina, slovenština, slovinština, španělština a švédština.

Jelikož zaměstnanci Komise pocházejí ze všech členských států, jsou mezi nimi rodilí mluvčí všech těchto úředních jazyků (a navíc i některých dalších jazyků). Nelze však očekávat, že bude někdo ovládat všechny úřední jazyky; Komise se tudíž pro vnitřní potřebu omezuje často jen na tři jazyky – angličtinu, francouzštinu a němčinu. Legislativní návrhy bývají obecně vypracovány a předloženy nejprve v některém z těchto tří jazyků.

Abychom si navzájem rozuměli

© Reportérs

Pracují-li vládní úředníci a experti na nových právních předpisech, které mají platit v celé EU, musí mít možnost tyto předlohy pročíst a projednat ve svém mateřském jazyce. Komise proto nemůže fungovat bez překladatelů písemných projevů a bez tlumočnicků diskusí probíhajících v reálném čase. Marta Sanz Fernándezová pracuje jako tlumočnice.

„Tlumočíme ústní projevy na každé myslitelné téma. Někdy jsou natolik specializované, že se musím odborné výrazy naučit nejdříve ve španělštině, než je mohu zvládnout v cizím jazyce. A když se začnou Španělé vyjadřovat v obrazných rčeních pocházejících ze slovníku býčích zápasů, může být přetlumočení jejich projevu velmi nesnadné. Jakkmile se však člověk, do jehož jazyka tlumočíme, chopí slova a hovoří s plným pochopením věcných souvislostí, ukazuje to, že porozuměl všemu, co bylo před tím předneseno v jazyce, z něhož jsme tlumočili.“

Martiny pracovními jazyky jsou španělština, francouzština, italština a portugalština, ale - což je neobvyklé - nepatří k nim angličtina. „Vlastně jsem nikdy nepomyslela na to, že budu pracovat jako tlumočnicka u EU, protože jsem se domnívala, že to není možné bez znalosti angličtiny. Že tomu tak vlastně není, jsem zjistila teprve tehdy, když jsem pomáhala jednomu kolegovi na ministerstvu obrany v Madridu s vyplňováním formuláře uchazeče o zaměstnání.“

Dalším překvapením bylo, že Komise skutečně dbá na dodržování rovnosti příležitostí. „Při přijímacím pohovoru jsem byla v sedmém měsíci těhotenství a počítala jsem s tím, že nastoupím do práce teprve po porodu. Ale oni mi řekli: „blahopřejeme, jste přijata“, a měsíc na to mne poslali na mateřskou dovolenou.“

Přestěhování do Bruselu znamenalo pro Martu, která část svého dětství strávila v Maroku, že bude moci zkušenost z pobytu v zahraničí předat vlastním dětem. Pro jejího manžela to tak lehké nebylo, neboť musel zanechat v Madridu svůj podnik a svou rockovou skupinu, ale i v Bruselu nakonec našel zaměstnání, které mu plně vyhovuje: stará se zde o zájmovou organizaci španělsky hovořících občanů. Organizuje v ní vše, od společenských událostí až po sestavení seznamu španělsky mluvících lékařů.“

Marta Sanz Fernándezová

ROK a MÍSTO NAROZENÍ:
1966
Madrid, Španělsko
PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ:
Tlumočnice španělského jazyka

Ve službách občanů

Komise je nezávislá, ale musí ze své činnosti skládat účty; členské státy ji jmenovaly proto, aby sloužila společným evropským zájmům; je postavena nad národní zájmy určitého členského státu nebo skupiny států. U Komise nepracují žádní bezejmenní byrokraté, nýbrž zcela obyčejní občané, jejichž cílem je společně vytvářet budoucnost Unie.

Svět se mění a Evropa se mění s ním. Další členské státy EU zavedou euro jako svou měnu. Rýsují se nové náročné úkoly, například v oblasti zahraniční politiky, bezpečnosti, obrany a spravedlnosti. Evropská unie se musí dále rozvíjet; totéž platí i o úloze Komise.

Jak bude tento vývoj probíhat, závisí zčásti na lidech, jejichž zájmům Komise slouží. Nezávisle na tom, jak se staví k budoucnosti Evropy, je jejich názor pro Komisi důležitý. Mohou se přihlásit ke slovu prostřednictvím komunikačních kanálů, které byly popsány v této brožurce. Každý z nás může spolupracovat na vytváření Evropy, ve které budeme rádi žít.

Podrobnější informace

Všeobecné informace o Evropské komisi a ostatních orgánech EU naleznete na internetové stránce EU, která je umístěna na evropském serveru na adrese europa.eu.int. Můžete se zde poučit o způsobu práce EU, o probíhajících činnostech a budoucích prioritách, popřípadě vyhledat další užitečné informace.

Praktické pokyny pro uchazeče o zaměstnání u Evropské komise naleznete na této internetové stránce: europa.eu.int/epso

Evropská komise

Ve službách evropských občanů Co pro vás dělá Evropská komise

Řada Evropa v pohybu

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství

2006 – 25 s. – 16,2 x 22,9 cm

ISBN 92-894-9491-3

V centru dění Evropské unie pracuje Evropská komise: jedinečným způsobem v sobě spojuje zákonodárnou a výkonnou pravomoc a spravuje velkou řadu oblastí politik od obchodu přes ochranu životního prostředí až po rybolov. Komise je odpovědná rovněž za provádění ročního rozpočtu Unie ve výši 115 miliard eur.

Komise se svými 25 000 zaměstnanci pocházejícími z celé EU úzce spolupracuje s Evropským parlamentem a vládami jednotlivých členských států, aby mohla Unii účinně spravovat ve společném zájmu jejich 455 milionů občanů. Jejím úkolem je uvádět do praxe snahy občanů o zajištění míru, svobody a blahobytu. Jakým způsobem se to děje? Kdo vlastně pracuje u Komise? Jaká je náplň práce jejích zaměstnanců? V této brožuře najdete odpovědi na tyto i další otázky.

Další informace o Evropské unii

Na internetu jsou k dispozici informace ve všech úředních jazycích Evropské unie. Získáte je na serveru Evropa: europa.eu.int

Po celé Evropě jsou stovky místních informačních center EU. Adresu nejbližšího z nich naleznete na této webové stránce: europa.eu.int/comm/relays/index_en.htm

EUROPE DIRECT je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit prostřednictvím této bezplatné linky: **00 800 6 7 8 9 10 11** (při volání mimo území EU můžete použít placenou linku: +32-2-299 96 96), nebo prostřednictvím e-mailové schránky umístěné na: europa.eu.int/europedirect

Publikace o Evropské unii v češtině můžete získat v:

EVROPSKÁ KOMISE

Zastoupení Evropské komise v České republice
Jungmannova 24
111 21 Praha 1
Tel.: 224 312 835
Fax: 224 312 850
E-mail: press-rep-czech@cec.eu.int
www.evropska-unie.cz

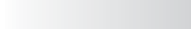
EVROPSKÝ PARLAMENT

Informační kancelář Evropského parlamentu
Jungmannova 24
111 21 Praha 1
Tel: 255 708 208
Fax: 255 708 200
eppraha@europarl.eu.int
www.evropsky-parlament.cz

Evropská unie

Členské státy Evropské unie

Kandidátské země

CS

NA-67-05-694-CS-C

V centru dění Evropské unie pracuje Evropská komise: jedinečným způsobem v sobě spojuje zákonodárskou a výkonnou pravomoc a spravuje velkou řadu oblastí politik od obchodu přes ochranu životního prostředí až po rybolov. Komise je odpovědná rovněž za provádění ročního rozpočtu Unie ve výši 115 miliard eur.

Komise se svými 25 000 zaměstnanci pocházejícími z celé EU úzce spolupracuje s Evropským parlamentem a vládami jednotlivých členských států, aby mohla Unii účinně spravovat ve společném zájmu jejich 455 milionů občanů. Jejím úkolem je uvádět do praxe snahy občanů o zajištění míru, svobody a blahobytu. Jakým způsobem se to děje? Kdo vlastně pracuje u Komise? Jaká je náplň práce jejich zaměstnanců? V této brožuře najdete odpovědi na tyto i další otázky.

ISSN 1725-9908

Úřad pro úřední tisky
Publications.eu.int

ISBN 92-894-9491-3

9 789289 494915 >